

Regionale sportvisie
Noord-Veluwe
Sport!

Visie en Ambities 2020

Voorwoord

De acht gemeenten op de Noord-Veluwe hebben hun ambitieuze visie op het gebied van gezondheid voor onze inwoners in het algemeen en kansen voor de sport in het bijzonder uitgewerkt onder de veelzeggende naam 'Noord-Veluwe Sport!'.

Gedachten en ideeën om vanuit lokale sport- en beweegimpulsen ook te komen tot bovenlokale en regionale ideeën zijn versterkt door het provinciale programma 'Gelderland Sport!'.

De regio Noord-Veluwe presenteert zich als dé regio voor outdoor sporten en bewegen. Ruimte, rust en ligging geven een ideale uitgangspositie om bepaalde vormen van sportbeoefening niet bij gemeentegrenzen te laten stoppen, maar grensoverschrijdend op te pakken. Dit heeft geleid tot een integraal plan, in meerjarig perspectief!

Deze visie is de opmaat voor concrete, thematische, geclusterde uitwerkingsprogramma's.

Last but not least geeft deze visie ook ruimte om gemeenteoerschrijdende accommodaties op te richten voor activiteiten/sporten die bovenlokaal beoefend worden.

Vanuit onze inhoudelijke doelstellingen, die aansluiten bij de Gelderse doelstellingen, willen we als regio meer doen aan sport en bewegen, met hetzelfde geld.

Op uw plaatsen, klaar voor de start, GO!

Edward van der Geest

Wethouder sport gemeente Nunspeet,

namens de collega's van Hattem, Heerde, Oldebroek, Elburg, Harderwijk, Ermelo en Putten

Januari 2013

Inhoudsopgave

Pagina

Inleiding

6

1. De context van Noord-Veluwe Sport

8

2. Visie en vertrekpunten

11

3. Ambities

13

4. Vervolg

24

Inleiding

Voor u ligt het samenwerkingsprogramma Noord-Veluwe Sport!. Aan het tot stand komen van deze regionale visie op sport en bewegen werken mee de regiogemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten, evenals de gemeenten Heerde en Hattem die met de Noord-Veluwe meedoen aan het Regiocontract 2012-2015. De samenwerking tussen de gemeenten wordt in dit programma geprojecteerd op sport en bewegen. Het beleidsprogramma van de provincie 'Gelderland Sport!' is de inspiratie en katalysator geweest om gezamenlijk na te denken over samenwerkingsmogelijkheden gericht op het bevorderen van vitaliteit, excellente prestaties en de economische impact, door middel van sport in de regio.

Tijdens het proces om te komen tot dit programma is goed nagedacht over de wijze van samenwerking op dit terrein. Samenwerken kan op verschillende niveaus; op strategisch, tactisch en/of operationeel niveau. Tijdens de bijeenkomst op 22 oktober is nadrukkelijk gekozen om op al deze niveaus de samenwerking te zoeken en ook nader te concretiseren. In dit samenwerkingsprogramma staan dan ook vooral de gezamenlijke ambities op het terrein van sport en bewegen centraal. De individuele ambities worden in mindere mate belicht. Het kernwoord is meerwaarde; samenwerking moet voor gemeenten een duidelijke tastbare meerwaarde hebben. De overtuiging is aanwezig dat op dit terrein van elkaar te leren is, inspiratie gevonden kan worden en dat het geheel meer kan zijn dan de som der delen.

Als inspirerend voorbeeld werden de recreatieve voorzieningen (paden) genoemd voor fietsen, wandelen en paardrijden. Door het ontsluiten van deze (lokale) voorzieningen kan de regio zich krachtig manifesteren. Dit geldt niet alleen naar de eigen inwoners van de regio om (nog) vitaler te worden, maar ook voor vele bezoekers van buiten de regio met een grote betekenis voor de regionale economie.

Dit programma is tot stand gekomen in overleg met de bestuurders en beleidsmedewerkers die sport in hun portefeuille hebben. Tijdens de eerste bijeenkomst met de betreffende beleidsmedewerkers zijn er lokale en regionale bouwstenen aangedragen voor het programma en is er een keuze gemaakt voor het niveau van samenwerken. Op basis hiervan is er een eerste versie van het samenwerkingsprogramma van Noord-Veluwe Sport! opgesteld. Tijdens de tweede bijeenkomst, die gezamenlijk met de bestuurders en beleidsmedewerkers heeft plaatsgevonden, is deze versie besproken en zijn de acht ambities vastgesteld. Op basis hiervan is de tweede versie van het samenwerkingsprogramma geschreven. Nadat deze versie aan alle betrokkenen is voorgelegd is de definitieve versie tot stand gekomen.

Leeswijzer

In dit samenwerkingsprogramma is beschreven hoe het samenwerkingsprogramma tot stand is gekomen. In hoofdstuk 2 is de context beschreven en is er weergegeven op welke wijze er binnen het landelijk, provinciaal, regionale en lokale beleid aandacht is voor sport en bewegen. In hoofdstuk 3 is de toekomstvisie geschetst en is er een aantal vertrekpunten geformuleerd. De acht ambities zijn weergegeven in hoofdstuk 4, hierbinnen wordt richting gegeven aan hetgeen de regio de komende jaren in relatie tot een aantal hoofdthema's wil bereiken. In hoofdstuk 5 wordt tenslotte aangegeven hoe het vervolg er uitziet.

1. De context van Noord-Veluwe Sport!

Landelijk

De aandacht voor sport en bewegen en de erkenning en waarde ervan voor de samenleving is de afgelopen jaren sterk gegroeid. In 2006 heeft NOC*NSF het initiatief genomen om een Olympische beweging in gang te zetten. Met het Olympisch Plan 2028 is er een plan ontwikkeld om te komen tot een samenleving van Olympisch niveau, met als inspirerend vergezicht het organiseren van de Olympische Spelen in 2028. Dat heeft onder meer geleid tot een nieuwe landelijke sportambitie onder de titel 'Nederland Sportland 2016'.

Dat het huidige kabinet nu afziet van het binnenhalen en organiseren van de Olympische Spelen zal vooralsnog niets af doen aan de bovengenoemde landelijke sportambitie. In het regeerakkoord wordt de ambitie om de Nederlandse sport op Olympisch niveau te brengen nog steeds onderschreven. Daarnaast is er in het nieuwe regeerakkoord aandacht voor het bevorderen van samenwerking tussen gemeenten, bedrijven, scholen en sportverenigingen en wil het kabinet samen met gemeenten bevorderen dat er bij aanleg van nieuwe wijken voldoende ruimte voor sport en bewegen is. Ook erkent het dat topsportevenementen zeer waardevol kunnen zijn voor de Nederlandse economie en een positieve uitstraling hebben richting de breedtesport.

Provinciaal

De provincie Gelderland heeft kansen gezien om de landelijke sportambitie te benutten. Zij heeft zichzelf ten doel gesteld om, in het spoor van het Olympisch Plan 2028 en Nederland Sportland 2016, de komende vier jaar van Gelderland in de volle breedte een 'sportland' te maken.

Met het programma Gelderland Sport! zet zij door middel van sport in op een gezond, vitaal en aantrekkelijk Gelderland. Door op integrale wijze zowel de breedtesport als de talenten- en de topsport te versterken, wil ze drie doelen dienen: een vitalere Gelderse samenleving, meer excellente prestaties en een grotere economische impact. Onder het motto: 'met sport halen we het beste uit Gelderland!' wil de provincie gezamenlijk met al haar Gelderse partners op het terrein van de sport deze ambitie vorm gaan geven.

Het hoofddoel van het programma Gelderland Sport luidt:

"Met de inzet van sport wil de provincie Gelderland in 2016 een gezond, vitaal én aantrekkelijk Gelderland realiseren. Dit doet zij door op integrale wijze samen met haar partners zowel de breedtesport als de talenten- en topsport in Gelderland te versterken, als ook sport in te zetten als middel om ruimtelijke kwaliteiten en economische kansen te versterken en te benutten." Op de drie hoofdthema's wil de provincie de onderstaande doelstellingen bereiken.

Doel Vitale samenleving:

"In 2016 is Gelderland een vitale sportprovincie geworden: meer Gelderse burgers (75%) sporten en bewegen ter bevordering van de gezondheid en sociale cohesie en ter vermindering van overgewicht."

Doel Excellente prestaties:

"In 2016 hebben meer sporters zich ontwikkeld tot talenten en meer talenten zijn toppers geworden. We hebben 20% meer talenten en topsporters, meer topevenementen, meer topaccommodaties."

Doel Economische impact:

"In 2016 willen de provincie dat met de inzet van sport de Gelderse bedrijven vitaler zijn, het vestigingsklimaat verbeterd is en de Gelderse economie sterker is geworden."

Subsidieregeling Gelderland Sport!

Vanaf 1 augustus 2012 kunnen bedrijven, gemeenten en (sport)organisaties gebruik maken van de nieuwe subsidieregeling Gelderland Sport!. De provincie kan voor sportgerelateerde activiteiten een subsidie beschikbaar stellen (waarbij 50% cofinanciering een vereiste is) ter bevordering van sportieve bewegingsruimten, actieve senioren, sport en gezondheid bij jeugd, talentontwikkeling, sportevenementen in de kernsporten, vitale werknemers en kennis en innovatie. Het kader waar binnen subsidie kan worden aangevraagd is Gelderland Sportland: het programma 2010-2016. De activiteiten moeten passen binnen hun drie inhoudelijke deelprogramma's: Vitale samenleving, Excellente prestaties en Economische impact.

Regionaal

Begin 2010 hebben de raden van de gemeenten op de Noord-Veluwe de Toekomstvisie Regio Noord-Veluwe 2030 vastgesteld. De visie heeft de titel 'Care Valley Veluwe' gekregen. Care Valley Veluwe gaat ervan uit dat in 2030 er een bruisend netwerk aanwezig is van kleine culturele en sportieve activiteiten, die een functie hebben voor eigen inwoners, maar ook voor toeristen van buiten de regio. De visie beschrijft de belangrijkste kernwaarden van de regio. Provincie Gelderland investeert met het regio- en stadscontract in de regio Noord-Veluwe. Met het Regiocontract en Stadscontract wordt de komende vier jaar fors geïnvesteerd in een sterke regio en in een sterke stad door het uitvoeren van een groot aantal projecten gericht op het versterken van de ruimtelijke, economische en sociale structuur.

Daarnaast beschikken de zes regiogemeenten over een regionaal gezondheidsbeleid. Dit beleid is er op gericht om de gezondheid van jeugd en jongeren te beschermen. Een belangrijk onderdeel van dit beleid bestaat uit het bevorderen van een gezonde leefstijl bij kinderen en jongeren. Hattem en Heerde hebben ook hun eigen gezondheidsbeleid alleen in een ander verband opgesteld.

Lokaal

Elke gemeente kent lokale beleidsnota's, zoals de nota sport, jeugd, accommodaties, Wmo etc. In deze nota's wordt het lokale beleid van de betreffende gemeente op het betreffende beleidsterrein weergegeven. Het lokale beleid vormt de basis voor de lokale bouwstenen die zijn aangedragen bij het vormgeven van dit programma.

2. Visie en vertrekpunten van Noord-Veluwe Sport!

Met dit samenwerkingsprogramma heeft de regio een beeld voor ogen wat zij met sport en bewegen wil bereiken. In dit hoofdstuk wordt de toekomstvisie geschetst en worden de vertrekpunten weergegeven waar bij het opstellen van het dit gezamenlijke programma vanuit is gegaan.

Visie van Noord-Veluwe Sport!

In 2016 is de Noord-Veluwe een vitale regio geworden. Meer inwoners sporten en bewegen ter bevordering van de gezondheid en sociale cohesie en ter vermindering van overgewicht. Zij kunnen in hun directe omgeving sporten of bewegen. Dit geldt voor de doelgroep jeugd, die actief en gezond door het leven gaat. Maar ook voor de snel groeiende groep senioren, die veel baat heeft bij de diverse aangeboden sport- en bewegingsactiviteiten. Het bedrijfsleven is betrokken bij de sport en werknemers zijn zich meer bewust van het belang van een actieve leefstijl. Door de inzet van sport zijn bedrijven in de regio vitaler geworden, is het vestigingsklimaat verbeterd en de economie op de Noord-Veluwe sterker geworden.

Het landschap van de Noord-Veluwe biedt voldoende mogelijkheden en aanbod om te sporten en te bewegen, is sportief ingericht en nodigt uit tot bewegen. Meer sporters hebben zich ontwikkeld tot talenten en meer talenten zijn toppers geworden.

Met de komst van één of meerdere aantrekkelijke regionale sportevenementen heeft de Noord-Veluwe zich in de kijker gespeeld en een extra dimensie gegeven aan het organiseren van sportactiviteiten.

Vertrekpunten

Gelderland Sport! is dé inspiratiebron en katalysator geweest om gezamenlijk met de acht gemeenten op de Noord-Veluwe sport en bewegen centraal te stellen en vorm en inhoud te geven aan deze regionale sportvisie. Op basis van lokale bouwstenen, Care Valley Veluwe, regiocontract Noord-Veluwe, stadscontract Harderwijk, het regionale gezondheidsbeleid en Gelderland Sport! is er een stip op de horizon gezet en is dit regionale samenwerkingsprogramma tot stand gekomen.

Bij het opstellen van samenwerkingsprogramma sport is uitgegaan van de volgende vertrekpunten:

- De gemeenten in de regio Noord-Veluwe omarmen Gelderland Sport! en willen actief en in samenwerking uitvoering geven aan deze visie. Het betreft hier de zes regio-gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten, en de twee contractgemeenten Heerde en Hattem.
- Dit samenwerkingsprogramma is opgesteld omdat de ambitie en overtuiging aanwezig is dat samenwerking op het gebied van sport en bewegen een grote meerwaarde heeft.
- Het samenwerkingsprogramma is belangrijker dan de subsidieaanvraag vanuit de regio en/of de gemeenten op de Noord Veluwe. Subsidie is een katalysator voor het realiseren van de ambities in dit samenwerkingsprogramma.
- Samenwerking kan op vele wijzen worden ingevuld; de meerwaarde van samenwerking voor de gemeenten is het beslissende criterium. Dit betekent dat per ambitie en/of per fase de samenwerking in vorm en inhoud kan verschillen.
- De wensen vanuit de regio sluiten aan bij de drie de hoofdthema's van Gelderland Sport!: Vitale samenleving, Excellente prestaties en Economische impact.
- Vitale samenleving, Excellente prestaties en Economische impact zijn te onderscheiden hoofdthema's, maar ze zijn niet los van elkaar te zien.
- Noord-Veluwe Sport! heeft een looptijd tot 2020, maar zal in 2016 geëvalueerd en waar nodig bijgesteld worden.

3. Ambities

Om de toekomstvisie te bereiken is er een aantal ambities uitgewerkt. In deze ambities wordt weergegeven wat de regio de komende jaren wil bereiken. De ambities zijn, in navolging van het landelijke en provinciale sportbeleid, ingedeeld in drie hoofdthema's. Dat zijn vitale samenleving, excellente prestaties en economische impact.

Hoofdthema 1: Vitale samenleving

Onder een vitale samenleving kan veel worden verstaan. Sport is een goed instrument om een vitale samenleving te bereiken. Of het nu om opvoeding en ontwikkeling, gezondheid, integratie of participatie gaat, overal kan sport een bijdrage aan leveren. Iedereen zou in zijn of haar directe omgeving moeten kunnen sporten, of het nu gaat om kinderen, volwassenen of senioren. Aansprekende sportevenementen kunnen worden benut als 'kapstok' om breedtesportactiviteiten te organiseren ter stimulering van het sport- en beweeggedrag van de jeugd.

Sport- en beweegactiviteiten worden ingezet om burgers te verleiden om mee te doen met laagdrempelige en leuke sportactiviteiten. Daarvoor is ook de ruimtelijke inrichting binnen de regio van belang. De omgeving moet voldoende mogelijkheid en aanbod bieden voor sporten en bewegen.

Ambitie 1: Sport, bewegen en jeugd

Sport en bewegen speelt een belangrijke rol ter voorkoming van overgewicht onder kinderen en jongeren. Daarnaast kan het in positieve zin bijdragen aan de algemene opvoeding en ontwikkeling van kinderen en jongeren. De provincie heeft op het gebied van sport, bewegen en jeugd voor ogen dat er in 2016 in een aanzienlijk aantal Gelderse gemeenten interventies uitgevoerd worden gericht op de bevordering van lichamelijke activiteit en de preventie van overgewicht.

In de regio Noord-Veluwe beweegt 25% van de 4- tot en met 11-jarigen minder dan zeven uur per week. Van de middelbare scholieren voldoet 86% niet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) voor jongeren. Daarnaast is het zo dat van de 5-jarigen in de Noord-Veluwe 14% overgewicht heeft. Bij de 14-jarigen gaat het hier om 16% (Beleidsnota gezondheid 2012-2015).

In de periode 2008-2011 zijn op diverse basisscholen en in het voortgezet onderwijs op de Noord-Veluwe programma's ingevoerd die aanzetten tot meer beweging en voorlichting geven over verstandige eetgewoonten. Op basis van Gelderland Sport!, de huidige cijfers en het regionaal gezondheidsbeleid is de keuze gemaakt om ook de komende jaren op dit thema in te zetten, met als doel om meer kinderen en jongeren in beweging te krijgen en hen te informeren over een gezonde en actieve leefstijl.

Ambitie 1

Stimuleren van een actieve en gezonde leefstijl onder kinderen en jongeren en daarmee bereiken dat het aantal kinderen en jongeren dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen met 10% is toegenomen.

Uitwerking

Op basis van deze ambitie gaan de regionale inspanningen om een gezonde en actieve leefstijl te bereiken bij kinderen en jongeren onverminderd door op de Noord-Veluwe. Bewegingsprogramma's en informatie over gezonde voeding zullen een vast onderdeel vormen van het aanbod en de methodieken van organisaties die met jeugdigen werken, zoals sportverenigingen, welzijnsorganisaties en scholen. Programma's binnen het basisonderwijs en het voortgezet en middelbaar onderwijs worden de komende jaren gecontinueerd en verbreed. Bewezen succesvolle interventies worden ingezet om deze ambitie te realiseren. Buurkracht, empowerment en participatie vormen hierin de onderliggende principes.

Ambitie 2: Actieve Senioren

Zelfredzaamheid en gezondheid van senioren is mede gezien de vergrijzingproblematiek een belangrijk maatschappelijk aandachtspunt en verdient daarom bijzondere aandacht. Sport- en beweegactiviteiten worden de laatste jaren steeds vaker ingezet voor bevordering van welzijn en participatie van ouderen, vanwege zowel hun gezondheidswaarde (bijvoorbeeld voorkomen obesitas, diabetes) als hun sociaal integratieve waarde (tegenaan van eenzaamheid c.q. niet participeren in de maatschappij). Ondanks deze activiteiten blijft overgewicht/obesitas vooralsnog een groot probleem bij deze doelgroep. Bewegen en een actievere leefstijl houden senioren langer gezond en zelfredzaam, waardoor het beroep op de zorg gereduceerd wordt.

(Bron: Gelderland Sportland, programma 2010-2016).

De provincie wil dat in 2016 55% van de senioren voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen.

De Noord-Veluwe vindt net als de provincie een actieve en gezonde leefstijl onder senioren zeer van belang. Onderzoeken tonen aan, dat 'sport en bewegen' tot op hoge leeftijd gezondheidswinst oplevert en daarmee ook economisch zeer aantrekkelijk is. De doelstelling van de regio is om een gezonde leefstijl onder senioren te stimuleren en senioren aan het bewegen te krijgen. Het aantal senioren in de regio dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen is op dit moment niet bekend en zal door middel van een monitor nog in beeld gebracht moeten worden.

Ambitie 2

Stimuleren van een actieve en gezonde leefstijl onder senioren en daarmee bereiken dat het aantal senioren dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen met 10% is toegenomen.

Uitwerking

Op de Noord-Veluwe worden de komende jaren bewegingsprogramma's om een gezonde en actieve leefstijl onder 55-plussers te stimuleren regionaal ingezet. Concrete bewegingsprogramma's kunnen een bijdrage leveren aan het realiseren van de ambitie 'actieve senioren', zoals de programma's 'Topfit!' en 'Kies je senioren sport'.

Daarnaast kunnen beweegtuinen worden gerealiseerd. Onderzoek heeft uitgewezen dat bewegen in de Beweegtuin leidt tot meer sociale interactie tussen bewoners. Een Beweegtuin is een geschikt middel om senioren in beweging te krijgen. Een Beweegtuin bestaat uit laagdrempelige beweegtoestellen in een beweegvriendelijke omgeving bij zorgcentra of woonzorginstellingen. Het doel is om bewoners en eventueel omwonenden met plezier in de buitenlucht meer in beweging te krijgen.

Ambitie 3: Sportieve beweegruimte

Om sport en bewegen in Gelderland de komende jaren in de volle breedte op een hoger niveau te brengen wil de provincie de sportinfrastructuur versterken. Dit wil zij niet alleen doen door te investeren in top- en breedtesportaccommodaties, maar ook door investeringen in de sportinfrastructuur in de openbare ruimte, conform de kernsportplannen en in afstemming met gemeenten en andere partijen. De provincie wil bereiken dat er in 2016 meer beweegvriendelijke - fysieke- sport- en beweegmogelijkheden in de Gelderse openbare ruimte gerealiseerd zijn, zodat aan de verwachte toenemende vraag naar sportieve mogelijkheden buiten kan worden voldaan.

De regio beschikt over diverse voorzieningen voor sport en bewegen in de openbare ruimte, zoals wandel-, fiets-, klompen- en ruiterspaden, skatebanen, enz. De Noord-Veluwe ligt centraal in Nederland, is een uitgestrekt gebied en beschikt over veel water, bossen en zandgebieden. De Noord-Veluwe heeft met het programma 'Buitengewoon Sportief' binnen het regiocontract de ambitie geformuleerd om verder te groeien op het gebied van buitensport/outdooractiviteiten. Dit in relatie tot de economische waarde van deze activiteiten en in relatie tot toerisme, recreatie en gezondheid.

In de huidige situatie zijn de routes en paden veelal lokaal bekend, worden lokaal gepromoot en lopen meestal tot aan de gemeentegrenzen. De regio heeft zichzelf als doel gesteld om de regio meer op de toeristische kaart te zetten en toerisme en sport met elkaar te verbinden. Dit wil zij doen door de diverse voorzieningen zoals wandelroutes, fietsroutes, ruiterspaden, mountainbikeroutes, trimbanen en klompenpaden in de gehele regio op elkaar aan te sluiten en een regionale aantrekkelijke uitstraling te geven.

Ambitie 3

In 2020 is er over de gehele regio Noord-Veluwe een groot en aansluitend netwerk van paden, routes en sportieve voorzieningen gerealiseerd, waar intensief door inwoners en toeristen gebruik van wordt gemaakt.

Uitwerking

Voorzieningen worden regionaal meer onder de aandacht gebracht en de kwaliteit en mogelijkheden ervan worden verbeterd en waar mogelijk vergroot. Op deze wijze wordt het mogelijk gemaakt om meerdaagse arrangementen, inclusief overnachting(en) aan te bieden aan mensen die de Noord-Veluwe te paard, te voet, over het water of op de fiets willen verkennen.

Activiteiten die aan deze ambitie bijdragen zijn:

- Realiseren van een regionaal groot en dekkend netwerk van mountainbikepaden, klompenpaden, wandelroutes, fietspaden en ruiterspaden, kanoroutes in samenwerking met de horeca, zodat meerdaagse trektochten over de Veluwe mogelijk zijn.
- Het bevaarbaar en recreatief aantrekkelijk maken van Apeldoornkanaal.
- Het recreatief aantrekkelijker maken van de stranden langs het Veluwe meer (van strand Putten tot aan Elburg).
- Samenwerken met defensie om sportvoorzieningen toegankelijk te maken voor een breder publiek.
- Terugbrengen van de oude grandeur van de Zuiderzeestraatweg.

Hoofdthema 2: Excellente prestaties

We staan voor een cultuur van uitstekende prestaties. Door een optimale inspanning willen we maximaal resultaat halen. Om dit te bereiken is het van belang om topsportfaciliteiten en talentprogramma's te ondersteunen. Om topsport in de regio een kans te geven zijn hoogwaardige trainingsaccommodaties nodig, zowel geschikt voor gebruik door de top- als door de breedtesport.

Ambitie 4: Talenten-/topsportstimulering

De provincie wil bereiken dat er in 2016 20% meer toptalenten en topsporters deel uit van de nationale top. Daarnaast wil de provincie in het kader van het versterken van de Gelderse (top)sportinfrastructuur de mogelijkheid bieden tot het realiseren van Regionale Trainings Centra (RTC) binnen de kernsporten.

De Noord-Veluwe vindt het eveneens belangrijk dat talenten en topsporters zich kunnen ontwikkelen en heeft zich laten inspireren door het programma van de provincie. Op basis daarvan heeft de Noord-Veluwe zich ten doel gesteld het topsportklimaat in de regio verbeteren. Zij wil een fysieke front office van het ONG realiseren in de regio en daarnaast één of meerdere RTC mogelijk te maken.

Ambitie 4

Verbeteren van het topsportklimaat door het situeren van een regionaal Olympisch Netwerk met een fysieke front office en het realiseren van één of meerdere Regionale Trainings Centra.

Uitwerking

In Gelderland is begin 2010 een eerste stap gezet in de realisatie van een Olympisch Netwerk Gelderland (ONG). Dit netwerk is de verbindingschakel tussen landelijke (sport) organisaties en het regionale en lokale niveau. Partijen in het netwerk zijn de overheid, het onderwijs, de zorg, de sport en het bedrijfsleven.

Het ONG richt zich op talentherkenning en talentontwikkeling en op de ondersteuning van topsportverenigingen en prestatiegerichte sportverenigingen in Gelderland. Maar ook ouders van Gelderse talenten en coaches worden ondersteund. Extra aandacht gaat uit naar sporters die nog niet gearriveerd zijn en vooral de talenten. Dit betreft ook topsporters en talenten met een beperking. Het ONG is het uitvoerend orgaan voor de beleidsvoornemens op het gebied van topsport en verbindt in de uitvoering van alle maatregelen en programma's de breedtesport en de topsport met elkaar.

In deze regio zal vanuit het ONG fysiek een frontoffice in de vorm van een digitaal topsport-informatie centrum gevestigd worden in sportcentrum de Sypel in Harderwijk. Dit vanwege de centrale ligging en de combinatie met de opleiding sport en bewegen van ROC Landstede, die in Harderwijk wordt aangeboden. Doelstellingen van het frontoffice zijn:

- creëren en versterken van de regionale (top)sportinfrastructuur;
- stimuleren van talentontwikkelingen en talentherkenning;
- creëren van faciliteiten en randvoorwaarden voor topsporters en talenten;
- ontwikkelen van meer regie op topsport, zodat topsport ook voor andere maatschappelijke doelen (zoals integratie, voorkomen schooluitval of hangjeugd) kan worden ingezet;
- verbinden van top- en breedtesport.

Naast een regionaal Olympisch Netwerk vindt de Noord-Veluwe het realiseren van RTC van belang. Wensen op dit gebied zijn er in de regio voor de sporten atletiek, trampolinespringen, beachvolleybal, skeeleren, mountainbiken/cyclocross en handboogschieten.

Hoofdthema 3: Economische impact

Sport levert de economie veel op in de zin dat er veel wordt uitgegeven aan sport. Dat geldt voor de opbrengsten van innovaties in de topsport, maar ook aansprekende (top)sportevenementen hebben een economische spin-off voor de economie. Met deze evenementen kan ook de vrijetijd recreatie en het toerisme in de regio naar een hoger niveau worden gebracht. Ten slotte heeft sport ook een grote waarde voor de gezondheid van werknemers en de vitaliteit van het regionale bedrijfsleven dat onder andere zorgt voor minder ziekteverzuim.

Ambitie 5: Sportevenementen en side-events

Sportevenementen vormen het podium waarop topsporters en talenten zich kunnen meten met anderen en zich kunnen presenteren aan een breed publiek. Het zet sport in de schijnwerpers en daarmee alles wat sport goed en mooi maakt: gezondheid, talentontplooiing, fair play en de voorbeeldwerking voor de jeugd en achterstandsgroepen. (Top)sportevenementen kunnen ook een inspiratiebron zijn om zelf in beweging te komen. Ze zijn niet alleen voor de sport, maar ook economisch en maatschappelijk van waarde voor de regio. Inzetten op evenementen en side-events kan een waardevolle investering zijn in de toeristensector. Sportevenementen kunnen een bijdrage leveren aan de beeldvorming van de Noord-Veluwe als een gezonde, sportieve en aantrekkelijke regio.

De provincie ondersteunt het organiseren van evenementen en side-events. Een aantal topsportevenementen vindt al plaats in de regio. In Heerde vinden bij de skeelervereniging Nationale en Europese kampioenschappen plaats. Ook zijn er in verschillende gemeenten diverse breedtesportevenementen zoals het jaarlijkse concours voor spring- en dressuurruiters, de Nunspeetse Keiler en de halve marathon in Harderwijk.

Voor de Noord-Veluwe valt er veel winst te behalen door lokale evenementen regionaal weg te gaan zetten. Krachten van gemeenten worden gebundeld, hierdoor kunnen evenementen gemakkelijker georganiseerd worden, zullen er meer mensen aan deelnemen en wordt de economische impact groter.

Ambitie 5

Bestaande en nieuw georganiseerde sportevenementen en side-events een regionaal karakter geven.

Uitwerking

Vanuit deze ambitie kunnen er evenementen plaatsvinden zoals de regionale Special Olympics (voor mensen met een verstandelijke beperking), de Zuiderzeestraatrun, een regionaal korfbalevenement of side-events in het kader van het WK beachvolleybal, dat in 2015 in Nederland georganiseerd zal worden.

Ambitie 6: Vitale werknemers

Uit tal van onderzoeken blijkt dat gezonde en vitale werknemers productiever en minder lang ziek zijn. Een gezonde werknemer zal daardoor minder vaak aanspraak maken op de gezondheidszorg. Bovendien vergroot het de kans om tot op hogere leeftijd door te kunnen werken. Dit heeft er echter nog niet toe geleid dat bedrijven massaal aandacht aan gezondheidsbeleid besteden. TNO-onderzoek (2008) laat zien dat gemiddeld slechts dertien procent van de bedrijven op dit gebied actief is.

De provincie heeft als doel gesteld dat in 2016 65% van de Gelderse werknemers in de leeftijd van 25 tot en met 64 jaar voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen.

De regio ziet eveneens het belang van fitte werknemers in en wil hier ook een bijdrage in leveren door werknemers de stimuleren actief en gezond te leven. Van de inwoners van de Noord-Veluwe is bekend dat 54% van de inwoners tussen de 18 en 65 jaar voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen. Het exacte aantal werknemers dat voldoet aan deze norm is vooralsnog niet bekend. Dit aantal zal nog gemeten moeten worden.

Ambitie 6

Stimuleren van een actieve en gezonde leefstijl onder werknemers en daarmee bereiken dat het aantal werknemers dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen met 10% is toegenomen.

Uitwerking

Wandelen (lunchwandelen), hardlopen (tussen de middag), Nordic Walking en fietsen (van en naar het werk) zijn laagdrempelige activiteiten die grote groepen werknemers kunnen aanspreken. Maar ook aantrekkelijke buitenruimtes en sportevenementen kunnen gebruikt worden om hen enthousiast te krijgen en te stimuleren tot (meer) sporten en bewegen.

Concrete beweegprogramma's en methodes kunnen een bijdrage leveren aan het realiseren van de ambitie 'vitale werknemers'. Een van de vele methodes om een actieve leefstijl te stimuleren bij werknemers is COACH. Dit is een effectieve methode voor het stimuleren van lichamelijke activiteit van mensen met bewegingsarmoede. Al vanaf 2006 wordt COACH toegepast bij bedrijven, werknemers die onvoldoende bewegen en geen affiniteit hebben met sport/trainen. De interventie leert de deelnemers hoe zij leefstijlactiviteiten kunnen inbouwen in hun dagelijks leven. Het gaat daarbij niet om sport, maar om eenvoudige activiteiten als wandelen, fietsen en traplopen.

Om deze ambitie te kunnen realiseren is het van belang om betrokkenheid en draagvlak te creëren bij het bedrijfsleven, sportaanbieders, zorgverzekeraars etc. De komende jaren zal dan ook hierin geïnvesteerd worden en zullen publiek-private samenwerkingen op dit gebied gestimuleerd worden.

Ambitie 7: Kennis en innovatie

Kennis en innovatie zijn beide van belang voor het op een hoger niveau brengen van sport en bewegen in deze regio.

De provincie wil door investeringen in de ontwikkeling en toepassing van nieuwe methodieken en producten voor top- en breedtesport en door versterking van de samenwerking tussen partners uit beleid, onderzoek en wetenschap en de sportpraktijk, kennisontwikkeling en innovatie op het terrein van de sport optimaliseren.

De regio heeft de wens om kennis en innovatie te stimuleren door sport, toerisme en het bedrijfsleven meer met elkaar te verbinden.

Ambitie 7

Investeren in de ontwikkeling van drie innovatieve publiek private samenwerkingsprojecten op het terrein van sport en bewegen in relatie tot toerisme.

Uitwerking

Vanuit de publiek private samenwerking kan bekeken worden hoe verbindingen tussen sportieve buitenruimten, horeca en verblijfsruimten gelegd kunnen worden. Het aanbieden van sportieve recreatieve arrangementen waarbij men meerdere dagen te voet, op de fiets, over het water of te paard zich over de gehele Veluwe kan bewegen kan een dergelijk innovatief project zijn.

Een ander project dat kan worden opgepakt is het openstellen van de (sportieve) voorzieningen waarover defensie beschikt. Deze voorzieningen lenen zich erg goed om sportief actief te zijn in de buitenlucht. Vanuit de publiek private samenwerking kan men uitwerken hoe deze locaties voor een breder publiek toegankelijk kunnen worden gemaakt voor outdooractiviteiten.

Ambitie 8: Sport- en beweegvoorzieningen

Gelderland beschikt op dit moment over een beperkt aantal topsportaccommodaties, over een divers scala aan breedtesportaccommodaties en over een niet gedefinieerde hoeveelheid voorzieningen voor sport en bewegen in de openbare ruimte. Voor het behalen van de hoofddoelstelling is het nodig dat de provincie beschikt over een aantrekkelijke en adequate infrastructuur voor sport en bewegen. Het gaat daarbij onder andere om accommodatie voor top- en breedtesport.

De provincie wil met Gelderland Sport! bijdragen aan het realiseren van enkele hoogwaardige topaccommodaties voor de sport, specifieke (multifunctionele) breedtesportaccommodaties en uit voorzieningen voor sport en bewegen in de openbare ruimte.

Het investeren in infrastructuur is complex en kostbaar. De Noord-Veluwe wil de komende jaren in de regio de plannen met betrekking tot de sportinfrastructuur op elkaar afstemmen en dan vooral de bovenlokale voorzieningen.

Ambitie 8

Gemeenten hebben elkaar gevonden in een bovenlokale voorzieningenstructuur.

Uitwerking

Voorzieningen die de komende jaren vanuit deze ambitie gerealiseerd kunnen worden zijn:

- regionale atletiek, wiel en skeeleraccommodatie;
- regionale (top)sporthal geschikt voor turnen/trampoline springen op hoog niveau;
- multifunctionele regionale sportaccommodatie met vijf sporten (voetbal, tennis, korfbal, hockey en fietscross);
- regionale (top)skeelerbaan;
- regionaal beachvolleybal complex;
- regionale hippische accommodatie.

4. Vervolg

Allereerst moet het programma zoals nu voorligt worden vastgesteld. Hiermee wordt de richting aangegeven van een gezamenlijke stip aan de horizon tot 2020 met daarbij concrete ambities die mede kunnen worden gerealiseerd door gebruik te maken van de subsidiemogelijkheden in het kader van Gelderland Sport!.

Deze uitgave dient voor de noodzakelijke communicatie met interne (gemeenten, bestuurders en medewerkers) en externe (provincie) stakeholders. Vooral de dialoog met de provincie is van belang. Dit kan worden gezien als een eerste stap in de gezamenlijke positionering van de regio op het beleidsterrein sport. Uiteindelijk moet dit leiden tot een krachtige en onderscheidende subsidieaanvraag richting de provincie.

Vervolgens is het noodzakelijk om vast te stellen welke routing wordt gevolgd naar het daadwerkelijk indienen van een subsidieverzoek. Het streven is om halverwege februari 2013 een verzoek in te dienen. Voordat het zover is zijn de volgende activiteiten en/of besluiten noodzakelijk:

- Het onderzoeken van de mogelijkheden van (50%) cofinanciering vanuit de gemeentelijke en regionale begroting en de besluitvorming hierover.
- Het verder uitwerken van de ambities in doelstellingen en resultaten en de besluitvorming hierover.
- Het organiseren van een 'cross over café' om de betrokkenheid te verkrijgen en draagvlak te realiseren bij het maatschappelijk middenveld (sportverenigingen) en bedrijven in de regio.
- Het vertalen van de doelstellingen en resultaten in kosten voor het realiseren van de ambities en de besluitvorming hierover.
- Het zoveel mogelijk meetbaar maken van de eerder genoemde ambities (monitoring en evaluatie).
- Het opstellen van een meerjarenplanning om de doelstellingen en resultaten te behalen in de komende jaren en de besluitvorming hierover.
- Het aangeven van de deelname van de gemeenten aan het realiseren van de ambitie en de besluitvorming hierover.
- Het verder uitwerken van de (meerwaarde van) samenwerking en de besluitvorming hierover.
- Het opstellen van een communicatieplan voor de interne en externe communicatie.
- Als laatste dient afgesproken te worden of er individueel (per gemeente), in gedeeltelijke samenwerking (tussen meerdere, maar niet alle gemeenten) of in collectieve samenwerking een aanvraag wordt gedaan. De subsidieregeling vanuit de provincie staat alle mogelijkheden toe.

Voor het uitvoeren van bovengenoemde stappen en het nemen van betreffende besluiten is een efficiënte en effectieve aansturing noodzakelijk. Hiervoor zijn de volgende opties denkbaar:

1. De afzonderlijke gemeenten investeren in het beschikbaar stellen van ambtelijke uren om de noodzakelijke uitwerking te realiseren. Dit proces wordt aangestuurd door een interne projectleider, een medewerker van een van de gemeenten.
2. De afzonderlijke gemeenten investeren in het beschikbaar stellen van ambtelijke uren om de noodzakelijke uitwerking te realiseren. Dit proces wordt aangestuurd door een externe projectleider aangesteld door de regio.
3. Er worden externe adviseurs en een projectleider aangesteld om op basis van een kleine tijdsinvestering van de ambtenaren de noodzakelijke uitwerking te realiseren.

Regio Noord-Veluwe

Bezoekadres:

Oosteinde 17, 3842 DR Harderwijk

Postadres:

Postbus 271, 3840 AG Harderwijk

Telefoon:

0341 47 44 00

Telefax:

0341 47 44 99

E-mail:

info@regionoordveluwe.nl

Internet:

www.regionoordveluwe.nl